

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 3. Qui minor est inter vos, hic major est. Quam verè Christus est
inter omnes homines, tam certò qui minor est inter nos omnes, hic major
est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

FERIA TERTIA.

DE ALTITUDINE PARVITATIS CHRI-
STIANÆ QUÆ MINOREM
FACIT MAIOREM.

Nam qui minor est inter vos omnes, hic Major est. Luc. 9.

VERITAS PRACTICA.

Quam verè Christus Major est inter omnes homines, tam certò qui minor est inter nos omnes, hic Major est.

RATIO EST. Quia quod certò facit maiores aut minorem inter nos, est judicium certius quo ita judicatur.

Sed quam vere Christus major est inter omnes homines, tam certò judicium eius quo ipse judicial minorum esse majorem, est certius alio omnibus judicis.

Ergo sic est ut ipse dicit. Et quam vere Christus major est inter omnes homines, tam certo qui minor est inter nos omnes, hic est major. Et tamen qui Christo credit, cum vix ullus sit qui nolit esse major. Et vix ullus qui se minorem faciat?

I. P U N C T U M.

QUAM Christus Dominus protulit sententiam de sublimitate parvitas Christianæ, qua qui minor est, hic fit major, tanto cultu pat est à nobis omnibus suscipi, ut quibus si concepta terminis, particulatim ante omnia contempletur. Tres illam referunt Evangelistæ, & uniuersisque corum particulae aliquid annotat. *Matt. 18.* *Marti. 9.* *Luc. 9.*

quod pondus verbis addit, non leviter expendendum Si sanctus Matthæus: *Quicumque humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est major in regno caelorum.* Sanctus autem Marcus: *Si quis vix primus esset, erit omnium no viissimus, & omnium minister.* Sanctus denique Lucas: *Nam qui minor est inter vos omnes, hic major est.* Quorum quidem omnium idem est sensus & planus: sed tamen ita variatus, ut in re tam nova, tam paradoxæ, tamque momentosa tantò clarius cerneretur, quanto variis loquendi formulæ velut multiplicatis radiis illustraretur. Quamobrem sua luce sic lucebat Christi Sententia, ut nec opus esset alia Veritate proponenda, nec ipsa Veritas aliud quo magis reluceret luxem exigeret.

cum præsertim tam multa de his jam dicta sint, quæ proximè præcedenti hebdomada sunt indicata. Tanti tamē refert de hoc arguento magis ac magis instrui sive propter eius necessitatem, sive propter animi nostri pericaciam qui contrà semper obnitor, ut numquam satis dictum & cogitatum censerit debeat. Non quidem ut aliud à Christo proponatur, sed quam verum, quam clarum & quam certò illud tenendum sit quod Christus propoluit, quantum fieri potest, manifestius declaretur. Quid autem manifestius quam quod ipse Christus Dominus inter omnes Major est homines? At porro quam id clarum & apertum est, tam certum ac indubitatum tibi modo deaunciatur esse illud quod dicit, *Quis minor est inter nos omnes, hic major est;* Unde nihil plane dubij aut incerti quidquā superesse possit.

Ratio peti posset universum ab illius Celsitudine qui loquitur, qui cum sit prima Veritas, nec falli potest nec fallere: sed præcisè magis inde deducitur quod illius de rebus Judicium sit certius humano quovis judicio. Hoc est enim, generatim loquendo, quod maiores aut minores inter nos facit, hoc est quo unus præficitur alteri, hoc est quo unus commendatur, & alius deprimitur, nempe Judicium humanum, Judicium quo de rebus homines astimant aut de se invicem judicant. Dic eis divites præferantur pauperibus? Nonne quia sic homines sentiunt de divitis & sic de illo quem alteri anteponunt? Dic quamobrem inter Clericos ordinatè procedentes in publicis supplicationibus, qui primi solent incedere, postremi dignitate sunt; & postremi ordine, sunt dignitate primi? Quia sic videlicet censeat homines, sic judicant & loquuntur. Cum è contra inter Laicos habeatur? Quia contrarium de his humanum fereatur judicium. Unde illud profectò accedit quod si humanum de rebus judicium sit varium & diversum, tancò illæ res quæ anteponuntur aliis certius anteponuntur, quanto erit certius & vicious coram Judicium qui de rebus illis

E 2

judicium

Dan. 13. *judicant: Ac propterea rebus in dubijs, rerum eorum intelligentes ac periti audeantur a quibus quod ignoras intelligas. Nonne hic est ultatus agendi modus? Nonne propterea quando Iudeces condemnarunt Susannam adulterij, statim credidit populus tamquam Iudicibus, sed reverti-
mini ad Iudicium, dixit illis puer Daniel, qui certe illi errabant iudicio quod iniquum protulerant. O quam saepè sic erratur in mundo, o quam saepè sic dicendum est, revertimini ad Iudicium. Non erratur quod peritis & rerum intelligentibus eredat ut potius quam alijs, sed erratur quod periti habeantur iudicij qui revera sunt imperiti: aut quod qui periti sunt, sint corrupti & depravati, nec vident quod rectum est iudicare.*

II. P U N C T U M.

SED quam verè Christus major est inter omnes homines, tam certè judicium quo ipse judicat minorem esse majorem, certius est alijs omnibus iudicij.

Tria hie tibi declaranda essent si quid eorum lateret. Primum est quid si esse minorem quem Christus sic estimat & magnificat, neque enim est qualiscumque puer, nec mendicus, aut ignarus aut plebeius, aut quis ex fæcie populi, qui cum vulgo minores sint, non sunt propter ea maiores eorum Christo: Quis eligi tui ille minor, aut quis ille humilis secundum Mathæum, aut novissimus secundum Marcum? Nempe is qui ultro & sponte se humiliat, sive dives aut pauper fuerit, sive doctus sive ignorans, sive gradiens: sive juvenis, dum se intus ex animo mali faciat, & nihil fieri ab alijs fieri gaudeat vel patiar, cedatque omnibus, ac iniuriam sufficeret potius quam infieret male, hic est qui se humiliat, hic est qui se novissimum facit, hic est minor quem Christus majorem facit.

Secundum, quid sit majorem a Christo fieri, tempore estimari, duci, & tales haberi iudicio & voluntate: Judicio quidem quia sic de illo sentit & loquitur, sic anteponit alios, quemadmodum homines divitemi pauperi presentem: Voluntate vero, quia tales in magis diligit, magis servet, maioribus auget, sic bonus gratis pluribus que remunerat in celo glorias gradibus: Quod præclarè figurata fuit in illis minoribus natu qui maioribus suis fratibus apud antiquos illos Patres prælatis. Sic Abel etate minor, maior est Cain: sic Isaac Ismaelem pax. edidit, sic Jacob Elau; sic Rubenum Joseph; sic Manassez Matth. 20.

Ephraim, sic Iudeos Gentiles: sic qui novissimi erant, facti sunt primi, & qui primi, novissimi: Unde hæc sunt egregia sancti Joannis Chrysostomi: Paulus dicens, non sum dignus vocari Apóstolus. Et propter hæc omnium primus factus est. Hom. ad pop. Idem & Ioannes, non sum dignus solvere corrigiam calceamentum eius, & ideo amicus fuit sponsus, & manu quam dixi esse calceamento indignum hanc super casum suum Christus attraxit. Sic & Petrus dicebat, Exi a me quia peccator homo sum, Domine: & id. vero factus est Ecclesia fundamentalium, nihil enim Deo tam gratum, quam cum extremis peccatoribus semper plenum connumerare. Hoc est totius Sapientia principium.

Addi idem de beatissima Virgine quia dum se ancillam fecit Domini, facta est eius Mater. Et de ipso Christo Domino qui quod ait, endit inferius, & superius est electus, ut exprefset ait Apostolus: Quod ascendit, quid est nisi quia & de descendit? Primum in inferiores partes terra. Qui descendit, ipse est qui ascendit super omnes caelos ut impleret omnia.

Quod Christus Dominus in se sic voluit exhiberi, ut luculentius esset testimonium suum in parvos & humiles propensionis.

Tertium denique ac præcipuum quod hic perspandas, non tam est explicandum uberiorius, quam attenere & penitulariter ponderandū. Quid enim clarius quam quod de certitudine Iudicij Christi assertur? Quid apertius quam quod illud longè verius est quovis humano iudicio? Quid planius quam eo ipso quo major est inter omnes homines, & certius esse & verius eius Iudicium? Nam cur Major est nisi sua Divinitas, sua Scientia, sua Sanctitate, sua Sapientia certissime suis Divinis ac humanis attributis? At nonne ex his omnibus patet quam sit verius eius Iudicium? Si iudicabo ego, inquir ipse Iudicium Ioh. 8. meum verum est, quia solus non sum sed ego, & qui misit me Pater; Quasi dicere, Idem est Dei Patris ac meum iudicium, unde sicut Ille nec erat nec in errorem potest inducere, sic neque ego. Quod & paulò ante iam dixerat. Sicut adesto, iudico, & iudicium meum iustum est, quia non quaro voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me. Id est, nihil quidquam cogitari potest, quod me ab illo separat nec iudicet, nec voluntate: Unde idem prius sentimus & jucundamus.

Hæc sunt inquam expendenda, quia tam efficiacia hanc paulò attente cogitanti, ut nisi quis eorum efficaciam sentiat, non ea satis expendar.

III. PUN-

III. PUNCTUM.

ATQUE hinc Conclusio facilis: Quām verē agitur Christus Major est inter homines, tam terē quis minor est inter nos omnes. hic Major est. Quia sic Christus judicat, quia quod judicat reūn est; & quia rectum iudicium est ex quo fieri quis sit alio major. Sic est constitutus omnium Judex, sic parvus & humiliatus exaltabit, sic elevatos humiliabit, sic quantum quis glorificabit se & in deliciis fuit, tantum iubet datur tormentum & luxuriam, ut expresse habetur in Apocalypsi.

Apoc. 18. Quid contra est quod oppōnas? Quid, nisi humānum Judicium quod aliter de rebus statuit, & de hominibus ceteri? Sed utrum verius est humānum an divinum Judicium? Utrum est ex duobus unde judicaberis & condemnaberis? Quid de Christo sentis praecesteris hominibus? An diuisus est Christus ut ipse quidem aliqua sui parte ceteris hominibus, iudicio vero postponatur? Itane Christum a similibus, ut quae est in illo & nobis pars praestantior, nempe iudicium, tu patet illa postponas hominibus Christum?

Quid de Joanne Baptista sentis? An tibi vide-

tur inter natos mulierum Major esse? Cur porro nisi quia sic Christus judicavit & dixit? At vero ipse sic de minori iudicat; Cur non idem eredes? Quia videlicet quidquid de sancto Joanne aut de aliis dicatur, non ita res tua agitur, quam cum de te humiliando sit quæsto. Tunc enim natura depravata magis moverit, & quantum fugit humiliari, tantum veritates refugit humiliantes nimirumque probat & credit. Nonne hoc in te adver-
Rom. I. tis? Nonne veritas quām sit hoc inordinatum & perversum? Nonne hoc est metiri veritatem ex sensu carnis? Nonne hoc est veritatem Dei in iniustitia detinere? Cave haec probra & scandala.

Ecclesi. 2. Qui timet Dominum, inquit Sapiens, non erunt incredibilis verbo illius: Et qui diligunt illum, conservabunt viam illius. Quasi diceret, qui sunt incredibilis Verbo Domini, & qui non confessa-
vunt in praxi viam illius, qualis est humilitas & humiliatio, nec timent nec diligunt Dominum, quia si timerent, erederent Verba ejus: & si diligenterent, sequebantur eis exemplum. Hoc est esse nimis audacem & impium, nec verbis nec factis Christi credere.

FERIA QVARTA.

DE CORREPTIONE FRATERNA.

Si peccaverit in te Frater tuus, vade & corripe eum inter te & ipsum solum. Matth. 18.

VERITAS PRACTICA.

Si quis corripi noluerit, hoc ipso magis est corripiendus.

RATIO EST. Quia qui corripi noluerit, gravius peccat, gravius q[uod] suo peccato periclitatur. Sed qui talis sit, magis est corripiendus. Ergo qui corripi noluerit, hoc ipso magis corripiendus est. Quia quidem Veritas utrumque spectat officium Correptionis seu danda seu accipienda: in quo utroque multi graviter pec-
cant.

L. PUNCTUM.

LICET propriè ad Charitatem proximi spectet preceptum Correptionis, qui a tamen ea danda & accipienda oportet multum esse humiles & dociles, apicad

præcedentia Christus Dominus hæc adjectit: Si peccaverit in te frater tuus, vade & corripe eum inter te & ipsum solum. Si te audierit, luceat uerba fratrem tuum; si te non audierit, adhibe secū adhuc uerba vel duas, ut in ore duorum vel tris testiū sicut omne verbum, in quibus Christus Domini verbis sicut præceptum est de facienda Correptione ita est de audienda; & quia difficilis est eam audire quā facere, idcirco in id etiam attentius in-
cumbendum, ac propterea ex multis quæ circa hanc materiam prōponi possent, haec opportuna magis visa est Veritas tum Correpturo tum Cor-
ripiendo: *Vt si quis corripi noluerit hoc ipso magis* *corripiatur.*

L. de cor-
Sic expressis verbis S. Augustinus: *Quicumq[ue] rept. &*
ait, corripi non vis, etiam propterea corripiendus es, gr. c. 5.
quia corripi non vu. Non vis enim tua virtus demorari, non vis ut feriantur, fiatq[ue] tibi utilis dolor
quo Medicum queras: non vu tibi in ipso ostendi,
ut cum deformem tu videas, reformatores desideres,

E 3 *et que*